

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ NR 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie
2017/2018**

Nauczycielem jest ten, kto potrafi z trudnych rzeczy uczynić łatwe

Ralph Waldo Emerson

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483)
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943)
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1569)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1580)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
11. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)
12. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.
13. Akty prawne szkoły (statut, regulaminy, procedury)

Wstęp:

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych opisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia kierunki i formy oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do całej społeczności szkolnej – uczniów, nauczycieli i rodziców, opiekunów uczniów.

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie został opracowany na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnych i lokalnym. Uwzględniono:

- a. Wyniki ewaluacji wcześniejszego szkolnego programu wychowawczego oraz szkolnego programu profilaktycznego
- b. Wyniki z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora w roku poprzednim

- c. Wyniki prowadzonej ewaluacji na temat *Diagnoza postaw etycznych i wartości, które kierują postępowaniami ucznia. Raport z badań przeprowadzonych wśród uczniów klas I- szych i II-gich szkoły ponadgimnazjalnej*
- d. Diagnozy współpracy Zespołu Szkół Nr 1 im.H.Sienkiewiczaw Łukowie z lokalnym rynkiem pracy
- e. Diagnozy dotyczącej systemu wartości rodziców/opiekunów uczniów, oceny działalności szkoły (bezpieczeństwa młodzieży, zagrożeń uzależnieniami)
- f. Wyniki badania ankietowego pracowników niepedagogicznych
- g. Wyniki ewaluacji ankiet powarsztatowych dotyczących przemocy rówieśniczej i uzależnień uzyskanych od specjalistów ze Specjalistycznego Ośrodka Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Łukowie
- h. Dokumenty ważne dla szkoły i jej społeczności, Statut Zespołu Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie
- i. Program młodzieży z łukowskich szkół ponadgimnazjalnych dotyczących sposobów zapobiegania, używania środków psychoaktywnych
- j. Analizę dokumentacji wewnętrzzszkolnej
- k. Analizę dokumentacji uczniów klas pierwszych z poprzedniego etapu nauczania – gimnazjum (świadectwa, wyniki egzaminów, opinie/orzeczenia PPP, sytuacja materialna)
- l. Obserwacje zachowań uczniów podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych i przerw, ich zachowania i aktywnego uczestnictwa oraz ubioru podczas uroczystości szkolnych itd.

Nasza szkoła jest Zespołem Szkół i obejmuje w roku szkolnym 2017-2018 następujące jednostki: technika (mechanik, elektryk, informatyk, handlowiec, mechanik pojazdów samochodowych) , szkołę zawodową, szkołę branżową I stopnia (oddział wielozawodowy i kierowca mechanik) i Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych. Uczniowie przychodzą do naszej szkoły z bardzo różnorodnych środowisk, zarówno rodzinnych, jak i szkolnych. Posiadają również bardzo zróżnicowany poziom wiedzy i umiejętności, wyniesionych z poprzednich cykli kształcenia, które diagnozowane są podczas testów kompetencji na początku roku szkolnego i których wyniki jednoznacznie wskazują na ogromne braki edukacyjne.

Uczniowie wyposażeni są często w nieprawidłowe nawyki, a nawet widoczne są u nich braki w podstawowych kompetencjach wychowawczych: moralnych, współdziałania, komunikacyjnych, kreatywnych, a przede wszystkim w podstawowych umiejętnościach życiowych, jak:

- podejmowanie decyzji i rozwiązywanie problemów (ocena ryzyka, uzyskiwanie informacji i ich ocena, ocenianie konsekwencji działań i zachowań, stawianie sobie celów itd)
- skuteczne porozumiewanie się i utrzymywanie dobrych relacji interpersonalnych (aktywne słuchanie, przekazywanie i przyjmowanie informacji zwrotnych, komunikowanie się werbalne i niewerbalne, asertywność, umiejętność negocjowania, rozwiązywania konfliktów, współdziałanie, praca w zespole)
- samoświadomość i empatia (samoocena, identyfikacja własnych mocnych i słabych stron, pozytywne myślenie, budowanie obrazu własnej osoby i własnego ciała, samowychowanie)
- radzenie sobie z emocjami i kierowanie stresem (w tym także samokontrola, radzenie sobie z presją, lękiem, trudnymi sytuacjami, poszukiwanie pomocy, gospodarowanie czasem)

Wszystko to sprawia, że nauczyciel w naszej szkole ma do wykonania wiele zadań nie tylko dydaktycznych, ale w pierwszej kolejności opiekuńczo - wychowawczych. Przyjmując, że wychowanie jest świadomym procesem ukierunkowanym na kształtowanie osobowości i rozwój

młodego człowieka oraz przygotowującym go do życia w społeczeństwie, nauczyciele naszej szkoły poddawani są ogromnym wyzwaniom, gdyż muszą umieć sprostać stale pojawiającym się problemom wychowawczym. Skuteczność działań wychowawczych wymaga od nauczycieli, a przede wszystkim wychowawców przy współpracy z pedagogiem i psychologiem umiejętności interpersonalnych, do których należą:

- zachowania wspierające: cierpliwe wyjaśnianie, pomoc w rozwiązywaniu problemów, łagodna perswazja, zainteresowanie problemami ucznia
- zachowania nawiązujące lub podtrzymujące kontakt emocjonalny: wspólne rozmowy, respektowanie próśb, informowanie o emocjach, empatia

Pomagając uczniom we wszechstronnym rozwoju, każdy nauczyciel realizując program nauczania swojego przedmiotu, przekazuje wartości oraz postawy pożądane w społeczności szkolnej i jest rzecznikiem praw każdego ucznia. Sukces w procesie wychowawczym jest możliwy jednak tylko wówczas, gdy wychowanie realizowane jest nie tylko przez nauczycieli i pracowników administracyjnych szkoły, ale także przez samych uczniów oraz ich rodziców i opiekunów.

Misja szkoły:

Dzisiaj należy wiedzieć, co trzeba poznawać jutro, by radzić sobie pojutrze.

W Zespole Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie każdego dnia wspólnie pracujemy na sukces naszych uczniów i zadowolenie rodziców, a wskaźnikiem tego jest ich satysfakcja i prestiż naszej szkoły w środowisku. Priorytetem w naszej szkole jest wysoka efektywność kształcenia, przygotowanie do dalszej edukacji, wejścia na rynek pracy, zapewnienie warunków wszechstronnego rozwoju każdego ucznia.

Nauczyciele w swojej pracy kierują się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie oraz poszanowaniem godności osobistej. Szkoła jest wspólnotą nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, uczniów i rodziców - opiera się na zgodnym współdziałaniu wszystkich tych grup w realizacji celów szkoły.

Wizja szkoły:

Jesteśmy szkołą nowoczesną, bezpieczną i przyjazną. Pracujemy jako zespół, szanując i wspierając się nawzajem. Uczymy kreatywności, z jednoczesnym naciskiem na odpowiedzialność za własne decyzje. Jesteśmy otwarci na świat i zmiany w nim zachodzące, chętni do czerpania z jego dorobku naukowego i kulturowego.

Nasza szkoła jest zakorzeniona w tradycji lokalnej i narodowej. Kształcimy swoich wychowanków już od 90 lat w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno. Uczymy szanować i kochać naszą kulturę i tradycje, nasze środowisko przyrodnicze. Najwyższym dobrem jest dla nas uczeń.

Sylwetka absolwenta:

Absolwent Zespołu Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie jest człowiekiem umiejącym żyć godnie i poruszać się w otaczającym go świecie oraz:

- 1) jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji
- 2) czerpie radość z nauki
- 3) przestrzega ogólnie przyjętych wartości moralnych
- 4) potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje
- 5) potrafi wyrażać i uzasadniać własne zdanie
- 6) zgodnie współpracuje z innymi
- 7) jest ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka
- 8) jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka
- 9) rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju
- 10) dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych
- 11) potrafi wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych
- 12) umie odnaleźć się na rynku pracy
- 13) myśli kategoriami człowieka Europy i świata

Obszary działań wychowawczo-profilaktycznych:

Działania wychowawczo-profilaktyczne jakie podejmujemy w szkole podzieliśmy na 4 obszary, aby czytelnie zobrazować, na czym skupiamy się w procesie wychowawczym. Do tych obszarów należą: *Kultura*: kształtowanie postaw społecznych, *Relacje*: wartości, normy, wzory zachowań, *Bezpieczeństwo*: profilaktyka zachowań ryzykownych/problemowych, *Zdrowie*: edukacja prozdrowotna i proekologiczna.

I Kultura: kształtowanie postaw społecznych

Szkoła jest instytucją, która ma za zadanie, między innymi, wspierać prawidłowe wzorce zachowań, wskazywać na właściwe autorytety, kultywować tradycje narodowe i lokalne oraz budować postawy patriotyczne. W Zespole Szkół Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza kładziemy duży nacisk na egzekwowanie zachowań zgodnych z przyjętymi regulacjami szkolnymi, mieszczącymi się w ogólnie akceptowanych zasadach współżycia społecznego. Z obserwacji kadry pedagogicznej, rodziców, pracowników niepedagogicznych a nawet samych uczniów wynika, że młodzi ludzie mają trudności z zachowaniami kulturalnymi. Pierwsze i najbardziej widoczne braki uwidaczniają się w kulturze języka, która pozostawia wiele do życzenia (często słyszane wulgaryzmy, brak umiejętności wypowiedzenia się na forum, trudności z doбором odpowiedniego słownictwa w zależności od osoby rozmówcy i sytuacji). Kolejną kwestią jest brak poszanowania dla tradycyjnych wartości takich jak pracowitość, sprawiedliwość, przestrzeganie prawa, prawdomówność, patriotyzm czy wolność wyrażania poglądów. W świetle przeprowadzonego przez nas badania są to dla młodzieży uczącej się w naszej szkole pseudowartości, praktycznie bez wpływu na ich zachowanie czy podejmowane przez nich decyzje. Następnym problemem jest lekceważenie powszechnie szanowanych autorytetów przez młodzież i traktowanie pracowitości jako antywartości. Młodzi ludzie często myślą od razu o wielkich pieniądzach, szukają drogi na skróty, by je zdobyć, wolą oddawać się różnego rodzaju przyjemnościom niż uczestniczyć w obowiązkach domowych jednocześnie deprecjonując pracę swoich rodziców, prezentując postawę roszczeniową. Oczywiście, zdecydowana większość naszych uczniów prezentuje właściwe zachowania i postawy. Podejmowane przez szkołę działania nie eliminują też w stu procentach zachowań, które są sprzeczne z ogólnie aprobowanymi. Tego ani my, ani żadna inna szkoła nie jest w stanie całkowicie wyeliminować. Podejmujemy natomiast szereg działań mających na celu

wzmacnianie postaw kulturalnych wśród młodzieży. Zachęcamy ich do czytelnictwa, obchodzimy uroczystości związane ze świętami narodowymi, organizujemy wyjazdy do muzeum, kin, teatrów. Aby wzmacniać postawę szacunku wobec innych ludzi oraz uwrażliwiać na ich potrzeby uczestniczymy w wielu wolontariatach, które obejmują szkołę, lokalną społeczność, a w niektórych przypadkach są to akcje o zasięgu międzynarodowym. Szczegółowe działania w obszarze Kultura: kształtowanie postaw społecznych prezentuje poniższa tabela:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin oraz częstotliwość	Odbiorcy
1. Nauka tolerancji i rozwój kultury osobistej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wspieranie czytelnictwa ✓ Wyjazdy do miejsc kulturalnych ✓ Nauka tolerancji dla odmienności 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie
<p>Działania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uwrażliwianie na potrzeby innych, pomoc koleżeńska ✓ Prowadzenie zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii tolerancji ✓ Organizowanie wyjazdów do kin, teatrów, muzeum ✓ Organizowanie spektakli na terenie szkoły poprzez kółko teatralne ✓ Organizowanie konkursów literackich (m.in. konkurs dotyczący twórczości J. Conrada) ✓ Obchody <i>Dnia Języka Ojczystego</i> ✓ Obchody <i>Dnia Książki i Praw Autorskich</i> 				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uczestnictwo w ogólnopolskiej akcji <i>Jak nie czytam, jak czytam</i>, czyli bijemy rekord czytania w jednym momencie ✓ Współpraca z Muzeum Regionalnym ✓ Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną, ✓ Współpraca z Muzeum w Woli Okrzejskiej, ✓ Współpraca z ŁOK. ✓ Współpraca z OSIR 			
2. Wzmacnianie postawy patriotycznej u uczniów	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie postaw obywatela ✓ Wzmacnianie poszanowania dla tradycji ✓ Wspieranie samorządności uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie
<p>Działania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznavanie uczniów z ważnymi wydarzeniami związanymi z historią i tradycjami regionu i kraju ✓ Zapoznavanie uczniów z miejscami pamięci narodowej w regionie i w kraju ✓ Prowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących patriotyzmu i miłości do Ojczyzny ✓ Wykorzystywanie postaci patrona H. Sienkiewicza i jego dorobku w kształtowaniu właściwych postaw obywatelskich 				

	✓ Prezentowanie postawy szacunku dla symboli narodowych, religijnych i miejsc pamięci✓ Zapoznanie uczniów i wprowadzanie w życie prawa szkolnego✓ Kształtowanie odpowiedzialności za wspólne mienie✓ Pomoc w realizacji inicjatyw Samorządu Uczniowskiego✓ Przygotowywanie do pełnienia ról społecznych: wybory do Samorządu Uczniowskiego✓ Wyrabianie poczucia odpowiedzialności uczniów za słowa i czyny (troska o sprawiedliwe ocenianie postaw uczniów)✓ Udział w uroczystości patriotyczno-religijnej z okazji 20 rocznicy ustawienia Krzyża Katyńskiego✓ Zorganizowanie Szkolnego Projektu Regionalnego - <i>Moja mała Ojczyzna</i>✓ Obchody jubileuszu 90- lecia szkoły✓ Obchody <i>Dnia Patrona</i>✓ Obchody <i>Dnia Papieskiego</i>✓ Zorganizowanie <i>II Konkursu Pieśni Patriotycznej</i>✓ Zorganizowanie występu artystycznego <i>Droga do niepodległości</i> z okazji obchodów 11 listopada.✓ Zorganizowanie szkolnej sesji popularno-naukowej z okazji 155 rocznicy wybuchu powstania Styczniowego✓ Obchody <i>Narodowego Dnia Żołnierzy Wyklętych</i>✓ Obchody <i>Święta Flagi i Święta Konstytucji 3 Maja</i>✓ Zorganizowanie Turnieju Europejskiego✓ Współpraca z biurem senatora Stanisława Gogacza✓ Współpraca z biurem posła Krzysztofa Głuchowskiego

<p>3. Aktywizowanie młodzieży w życie społeczne i kulturalne-wolontariaty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wychodzenie z inicjatywą do środowisk lokalnych ✓ Uczestnictwo w wolontariatach 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	<p>Uczniowie, Rodzice</p>
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uczestnictwo w ogólnopolskiej akcji czytania młodszym dzieciom <i>PoczytajMy</i> ✓ Prowadzenie szkolnego sklepiku ✓ <i>Nakrętkomania</i> - Zbieranie nakrętek dla małego Frania ✓ <i>Polacy Rodakom</i>. Przygotowanie paczek świątecznych dla Polaków mieszkających na Ukrainie i Białorusi ✓ Udział w akcjach Polskiego Czerwonego Krzyża ✓ Wspieranie Misji Zagranicznej Księży Salezjanów z Lublina <i>Zbieram wspieram - pomoc bez pieniędzy</i> ✓ Organizowanie przez naszą młodzież spektakli dla lokalnej społeczności ✓ Prowadzenie szkolnego radiowęzła ✓ Redagowanie gazetki szkolnej 				

II Relacje: wartości, normy, wzory zachowań

Nasza szkoła od 90 lat kształci, wychowuje i wspiera młodzież. Jako placówka z wieloletnimi doświadczeniami i tradycjami kładziemy duży nacisk na takie wartości jak szacunek do innych i samego siebie, odpowiedzialność, kulturę osobistą, wiedzę, dyscyplinę i systematyczność. Zgodnie z wynikami ubiegłorocznych badań ankietowych wartości te zajmują centralne miejsce w systemach wartości rodziców naszych podopiecznych, co pozwala nam stworzyć wspólny front wychowawczy. Tworząc strategie mające na celu uwewnętrznienie wyżej wymienionych wartości u naszych uczniów bazujemy na aktualnej wiedzy i badaniach zaczerpniętych z psychologii i pedagogiki. Zgodnie z koncepcją rozwoju Eriksona młodzież ucząca się w naszej szkole znajduje się na etapie kształtowania swojej tożsamości (etap ten zwany jest również kryzysem tożsamości). Aby pokonać kryzys młodzi ludzie muszą scalić dotychczasową wiedzę o sobie zawartą w pełnionych przez nich rolach i uzyskać integrację swojej przeszłości z teraźniejszością i koncepcją przyszłości. Ten trudny proces już sam w sobie odbiera młodzieży poczucie stabilności, tak w rodzinie jak i w społeczeństwie. Dodatkowo szybkie tempo zachodzących przemian cywilizacyjnych przyczynia się u części młodzieży do poczucia chaosu moralnego. Niezwykłą rolę pełni tu otoczenie społeczne, które dostarczając wyraźnych wzorów identyfikacyjnych, drogowskazów moralnych wspiera rozwój zdrowej osobowości. Nasza placówka dokłada wszelkich starań i realizuje wiele inicjatyw mających na celu zaproponowanie młodzieży akceptowalnych społecznie wzorców zachowań, przedstawiając je jako atrakcyjną perspektywę dalszego rozwoju. Zespół Szkół Nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie to również instytucja, która prowadzi proces wychowawczy w duchu myśli *To szkoła jest dla uczniów*. Poważnie i z szacunkiem traktujemy wszelkie inicjatywy uczniowskie i staramy się odpowiadać na potrzeby podopiecznych. Z ankiety przeprowadzonej w ubiegłym roku wynika, że dla naszej młodzieży najważniejsze są takie wartości jak: miłość, dobre zdrowie, przyjaźń, dobrobyt, szacunek innych ludzi. Kadra pedagogiczna dba o atmosferę w naszej szkole, co ułatwia nawiązywanie przyjaźni i wzmacnia postawę szacunku do innych ludzi i samego siebie. Specjaliści wpierają młodzież w rozwiązywaniu konfliktów interpersonalnych, trudnościach emotywno - motywacyjnych, prowadzą treningi umiejętności społecznych, dzięki czemu młodzi ludzie mogą w pełni realizować się w duchu wyznawanych wartości. Dodatkowo stale doskonali się kadra pedagogiczna, dbająca o swój

warsztat pracy, atrakcyjne kierunki kształcenia i doradztwo zawodowe pomagają zapewnić uczniom dobrze płatną pracę i stabilność ekonomiczną. Szczegółowe działania w zakresie wspierania relacji: wartości, norm i wzorów zachowań prezentuje poniższa tabela:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin oraz częstotliwość	Odbiorcy
4. Trudności adaptacyjne uczniów klas pierwszych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostarczenie młodzieży i rodzicom informacji o specyfice szkoły i prawie szkolnym ✓ Towarzystwo pierwszoklasistom w bieżącym radzeniu sobie z pojawiającymi się problemami ✓ Wspomaganie wychowawców klas pierwszych ✓ Stworzenie młodzieży warunków do bezpiecznego korzystania z profesjonalnej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Pielęgniarka szkolna • Dyrekcja • Samorząd Uczniowski 	<ul style="list-style-type: none"> • wrzesień • wg potrzeb 	Uczniowie klas pierwszych Rodzice
Działania szczegółowe: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Spotkanie inauguracyjno-informacyjne dla rodziców 				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spotkanie inauguracyjne uczniów ze szkołą ✓ Prowadzenie zajęć integracyjnych w klasach ✓ Orowadzenie uczniów klas pierwszych po szkole i zapoznanie ich z rozkładem sal i gabinetów w budynku ✓ Zapoznanie uczniów z zasadami, normami i regulaminami obowiązującymi w szkole ✓ Zapoznanie uczniów ze specjalistami dyżurującymi w szkole ✓ Stworzenie możliwości kontaktu do spotkań i współpracy ze starszymi uczniami poprzez przedstawienie aktualnie działających kół naukowych, wyjazdów integracyjnych ✓ Organizowanie imprez szkolnych włączających uczniów klas pierwszych Z S Nr 1 (Jubileusz Szkoły, Ślubowanie uczniów klas pierwszych, Dzień Patrona Szkoły) ✓ Cykliczne zebrania z rodzicami 			
5. Integrowanie środowiska wychowawczego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Diagnoza aktualnej sytuacji wychowawczej ✓ Integracja klas ✓ Kształtowanie poczucia tożsamości ze szkołą ✓ Praca indywidualna z uczniami mającymi problemy z integracją 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie

Działania szczegółowe:

- ✓ Analiza dokumentacji szkolnej
- ✓ Badania sytuacji rodzinnej
- ✓ Prowadzenie rozmów profilaktycznych, interwencyjnych
- ✓ Zabawy integracyjne
- ✓ Tworzenie zespołów projektowych, przydzielanie grupowych zadań
- ✓ Organizowanie wycieczek klasowych
- ✓ Organizowanie spotkań wigilijnych
- ✓ Wspólne wyjazdy na zawody sportowe i turnieje
- ✓ Włączenie uczniów w obchody Jubileuszu 90-lecia szkoły i Dnia Patrona
- ✓ Włączenie uczniów w organizację Konkursu Wiedzy Technicznej *Zawodowe Aleje*
- ✓ Zorganizowanie wyjścia pod pomnik patrona szkoły H. Sienkiewicza z okazji 85 rocznicy jego odsłonięcia
- ✓ Organizowanie zajęć pozalekcyjnych (Klub Europejski, Koło PCK, Koło Ekonomiczne, zajęcia pływania, nauka tańca, Koło z zakresu elektroniki, automatyki i robotyki *Elektronik*, SKS, Koło Szachowe, Koło Ekologiczne, Koło robotyki i programowania, Klub Przedsiębiorczości *Impuls* , Koło Elektryków)
- ✓ Prowadzenie lekcji otwartych
- ✓ Wymiana doświadczeń wychowawczych poprzez gromadzenie scenariuszy lekcji projektów, konkursów, imprez szkolnych (bank wiedzy dostępny dla nauczycieli w bibliotece szkolnej)
- ✓ Okazywanie wsparcia merytorycznego nauczycieli wobec siebie
- ✓ Dzielenie się wiedzą na zespołach przedmiotowych, radach pedagogicznych, spotkaniach (wywiadówkach) z rodzicami

<p>6. Kształtowanie umiejętności społecznych ważnych w kontaktach z innymi ludźmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie umiejętności komunikowania się ✓ Wychowanie w duchu poszanowania godności drugiego człowieka i tolerancji dla odmienności ✓ Rozwijanie wartości związanych z rodziną, miłością i przyjaźnią ✓ Pozytywne relacje uczeń-nauczyciel i nauczyciel- uczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	<p>Uczniowie, Rodzice</p>
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizowanie godzin wychowawczych poświęconych tematyce tolerancji, kultury osobistej, sztuki, religii ✓ Nauka radzenia sobie z gniewem ✓ Nauka nazywania i wyrażania emocji ✓ Trening radzenia sobie w sytuacjach stresujących ✓ Wspieranie kształtowania adekwatnej samooceny wśród uczniów ✓ Rozszerzanie repertuaru zachowań mających na celu rozwiązywanie konfliktów w sposób akceptowalny społecznie ✓ Prowadzenie zajęć uwypuklających znaczenie rodziny i przyjaciół w osiągnięciu sukcesów życiowych 				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stwarzanie atmosfery szacunku i akceptacji w szkole poprzez prezentowanie przez pracowników właściwych wzorców do naśladowania ✓ Organizowanie treningów umiejętności dla rodziców ✓ Wykorzystywanie wiedzy zawartej w programach nauczania przedmiotów zawodowych i zajęć praktycznych do kształtowania właściwego stosunku do pracy ✓ Kształtowanie umiejętności autoprezentacji, pracy w grupie ✓ Zorganizowanie spoktaklu pt. <i>Dzień gniewu</i> 			
7. Podkreślanie wagi i znaczenia wiedzy i wykształcenia w życiu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wdrażanie młodzieży do samokształcenia się ✓ Rozwijanie uzdolnień uczniów ✓ Motywowanie do nauki ✓ Wyrabianie w uczniach przekonania o użyteczności zdobytej wiedzy ✓ Przygotowywanie uczniów do kontynuowania nauki lub wykonywania wybranego zawodu 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznanie młodzieży z zasadami posługiwania się książką naukową, poradnikiem, encyklopedią 				

	✓ Zapoznanie młodzieży z technikami uczenia się i powtarzania wiadomości✓ Zapoznanie młodzieży z najnowszymi zdobyczami techniki z nowymi technologiami rodzimej myśli technologicznej✓ Stosowanie aktywizujących metod nauczania✓ Uatrakcyjnianie lekcji, zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych✓ Zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach dodatkowych oferowanych przez szkołę, kołach zainteresowań✓ Organizowanie wycieczek do nowoczesnych zakładów przemysłowych✓ Propagowanie konkursów i olimpiad przedmiotowych✓ Rozwijanie czytelnictwa✓ Inspirowanie młodzieży do twórczości własnej✓ Udział młodzieży w koncertach muzycznych✓ Uczestnictwo uczniów w spektaklach teatralnych✓ Wyposażenie młodzieży w niezbędną wiedzę z zakresu programu i umiejętności kształtowania samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków✓ Wskazywanie źródeł informacji o uczelniach w regionie i w kraju✓ Organizowanie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego✓ Organizowanie spotkań z przedstawicielami PUP, zakładów pracy✓ Współorganizowanie z PUP <i>VII Targów Pracy i Edukacji</i>✓ Współpraca z UMCS w Lublinie i innymi zakładami pracy

8. Poprawa frekwencji uczniów	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Analiza przyczyn nieobecności ✓ Wypracowanie i przestrzeganie zasad usprawiedliwiania nieobecności uczniów ✓ Praca nad budowaniem odpowiednich postaw wobec obowiązków 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco 	Uczniowie, Rodzice
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie nawyków ładu, porządku i dobrej organizacji ✓ Rozmowy indywidualne z uczniami ✓ Wzmacnianie motywacji do nauki ✓ Ewaluacja i dalsza realizacja <i>Programu poprawy frekwencji</i> ✓ Zacieśnianie współpracy z rodzicami ✓ Przedstawianie obowiązku uczęszczania do szkoły jako przywileju, do którego kiedyś nie każdy miał dostęp ✓ W miarę możliwości, eliminowanie powodów nieobecności w szkole ✓ Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, kuratorami sądowymi, policją w uzasadnionych przypadkach 				
9. Wyrównywanie szans edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tworzenie warunków lepszego funkcjonowania dla uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie Rodzice

	<p>ze środowisk zaniedbanych</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wspieranie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 		
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Przeciwdziałanie postawom bierności ✓ Organizowanie pomocy materialnej dla potrzebujących ✓ Zachęcanie do korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i innych form wsparcia ✓ Dostosowywanie wymagań do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów zgodnie z zaleceniami PPP ✓ Obserwowanie i diagnostyka uczniów mających problemy edukacyjne przy współpracy z PPP ✓ Informowanie o możliwych drogach postępowania w radzeniu sobie z problemami rodzinnymi (alkoholizm rodziców, porzucenie, przemoc psychiczna, fizyczna i seksualna) - warsztaty <i>Stop przemocy, Zatrzymaj przemoc rówieśniczą</i> organizowanych przez Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Łukowie ✓ Angażowanie instytucji pomocowych i odpowiednich służb w uzasadnionych przypadkach 				

III Bezpieczeństwo: profilaktyka zachowań ryzykownych/problemowych

Bezpieczeństwo jest jedną z fundamentalnych potrzeb człowieka zgodnie z koncepcją Masłowa. Jest to jednak pojęcie, które w szkole można rozpatrywać na kilku płaszczyznach: instytucjonalnym (prawa i regulacje szkolne, organizacja pracy, sposób zarządzania, sposób sprawowania nadzoru, liczebność klas, podległość administracyjna), etycznym (wartości, na jakich opiera się szkoła, postawy wychowawców, uczniów, rodziców, dyrekcji), psychospołecznym (klimat społeczny, relacje interpersonalne, kompetencje i umiejętności społeczne, psychologiczne, emocjonalne). Zarówno wymiar etyczny jak i psychospołeczny bezpieczeństwa zostały szeroko opisane w obszarze II Relacje: wartości, normy, wzory zachowań.. Opierając się o artykuł opublikowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji *Psychospołeczne uwarunkowania bezpieczeństwa w szkole* możemy z dumą przyznać, że spełniamy wszystkie kryteria, które autorka tekstu, p. Elżbieta Nerwińska określiła jako *warunki efektywności oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych*, które gwarantują zapewnienie bezpieczeństwa etycznego i psychospołecznego w szkole. Należą do nich: organizacja procesów nauczania z uwzględnieniem potrzeb uczniów, nauczycieli i rodziców, pozytywny klimat, relacje oparte na wzajemnym szacunku, uczenie umiejętności społecznych i emocjonalnych, partnerska współpraca z rodzicami, zewnątrzni specjaliści udzielający wsparcia nauczycielom w rozwiązywaniu codziennych problemów. Również w wymiarze instytucjonalnym dbamy o bezpieczeństwo podopiecznych (m.in. poprzez monitoring szkolny, dyżury nauczycieli na korytarzach, racjonalne rozłożenie lekcji w ciągu tygodnia pracy, konsekwentne przestrzeganie regulaminów szkolnych). Głęboko wierzymy w to, że prezentowane przez nas postawy i szybkie reagowanie w sytuacjach trudnych pozwalają młodzieży osiągnąć pełnię poczucia bezpieczeństwa w szkole.

Zespół Szkół Nr 1 im.H. Sienkiewicza w Łukowie podejmuje również szereg działań mających na celu eliminowanie, a w nielicznych przypadkach niwelowanie ryzykownych czy też problemowych zachowań młodzieży. Zarówno z obserwacji nauczycieli jak i wniosków z ankiety przeprowadzonej wśród rodziców wynika, że największym problemem uczniów jest uzależnienie od nikotyny. Problem ten jest

dostrzegany przez pracowników szkoły i w bieżącym roku szkolnym przygotowaliśmy kilka inicjatyw, które mają pomóc nastolatkom poradzić sobie z tym nałogiem (m.in. obchody *Światowego Dnia Rzucania Palenia*, obchody *Światowego Dnia Bez Papierosa*, współpraca z lokalnymi przedstawicielami służby zdrowia, współpraca z terapeutami uzależnień). W szkole zatrudnieni są również specjaliści (pedagodzy, psycholog, pielęgniarka medycyny szkolnej), którzy dyżurują w trakcie trwania zajęć edukacyjnych. Istnieje również możliwość umówienia spotkania z nimi w terminach bardziej dostosowanych do potrzeb uczniów czy rodziców. Szczegółowe działania w zakresie wspierania obszaru III Bezpieczeństwo: profilaktyka zachowań ryzykownych/problemowych obrazuje poniższa tabela:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin oraz częstotliwość	Odbiorcy
10. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa instytucjonalnego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w drodze do szkoły ✓ Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w szkole ✓ Zapoznawania uczniów z szeroko rozumianymi regulacjami prawnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco 	Uczniowie Rodzice
	Zadania szczegółowe: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznanie młodzieży z przepisami ruchu drogowego (lekcje wychowawcze, zajęcia wychowania 			

	<p>fizycznego)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznanie młodzieży z prawem szkolnym ✓ Dyżury nauczycieli podczas przerw ✓ Monitoring szkolny ✓ Zapoznaczanie z przepisami BHP ✓ Zapoznanie z Konwencją Praw Człowieka, Konwencją Praw Dziecka ✓ Zapoznaczanie z instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń ✓ Podnoszenie poziomu dyscypliny w szkole ✓ Konsekwentne egzekwowanie przestrzegania obowiązujących w szkole regulaminów ✓ Organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami Sekcji Prewencji i Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Łukowie ✓ Zebrania i konsultacje dla rodziców ✓ Prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych tematyce bezpieczeństwa ✓ Organizowanie kursów I pomocy 			
<p>11. Ochrona uczniów przed zachowaniami agresywnymi i przemocowymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wypracowanie odpowiednich rozwiązań administracyjnych/prawnych ✓ Prowadzenie zajęć i inicjatyw mających na celu 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	<p>Uczniowie</p>

	<p>informowanie uczniów o sposobach radzenia sobie z agresją i przemocą</p> <p>✓ Bieżąca analiza środowiska rodzinnego i społecznego podopiecznych.</p>			
	<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizacja wypracowanych procedur/działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych (zał. nr 1) ✓ Prowadzenie zajęć edukacyjnych dotyczących radzenia sobie ze swoim gniewem ✓ Prowadzenie zajęć edukacyjnych mających na celu radzenie sobie z czymś gniewem ✓ Prowadzenie treningów umiejętności społecznych ✓ Prowadzenie zajęć informacyjnych z zakresu instytucji oferujących pomoc w trudnych sytuacjach życiowych ✓ Prowadzenie zajęć z zakresu szukania alternatywnych do przemocy form radzenia sobie w sytuacji konfliktu ✓ Prowadzenie mediacji, gdy zaistnieje taka potrzeba ✓ Stała współpraca z takimi instytucjami jak: Policja, Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kuratorami Sądowymi ✓ Monitorowanie sytuacji uczniów, których rodzice zmagają z uzależnieniami od alkoholu ✓ Monitorowanie sytuacji uczniów, którzy pochodzą ze środowisk zaniedbanych ✓ Udzielanie wsparcia psychologicznego 			
12. Profilaktyka	✓ Zapobieganie używania	• Wychowawcy	• na bieżąco	Uczniowie

uzależnień	<p>przez uczniów środków psychoaktywnych</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ukazywanie konsekwencji stosowania środków uzależniających takich jak papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze, leki psychotropowe, sterydowe ✓ Profilaktyka uzależnień behawioralnych, głównie uzależnienia od korzystania z Internetu, komputera, ćwiczeń fizycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • wg potrzeb 	Rodzice
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zachęcanie uczniów do korzystania z pomocy specjalistycznej dotyczącej terapii uzależnień ✓ Zapoznanie uczniów z prawem szkolnym ✓ Uważna obserwacja terenu i okolic szkoły ✓ Kształtowanie właściwych postaw normatywnych ✓ Współpraca szkoły z rodzicami, Sądem, Komendą Policji, Ośrodkiem Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, przedstawicielami służby zdrowia, terapeutami uzależnień 				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wspieranie uczniów w wyborze odpowiedniego postępowania ✓ Zajęcia informacyjne dla uczniów i rodziców dotyczące rodzajów i mechanizmów uzależnień ✓ Zajęcia informacyjne dotyczące wpływu środków zmieniających świadomość na organizm ✓ Zajęcia informacyjne dotyczące wpływu uzależnienia na funkcjonowanie społeczne ✓ Zajęcia dotyczące wpływu tytoniu na stan zdrowia i wydolność fizyczną organizmu ✓ Zajęcia informacyjne dla rodziców dotyczące rozpoznawania niepokojących sygnałów mogących świadczyć o zażywaniu narkotyków ✓ Zajęcia dotyczące syndromu DDD (Dorosłych Dzieci Alkoholików), czyli jak radzić sobie z uzależnieniem najbliższych oraz możliwości pomocy ✓ Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia ✓ Obchody Światowego Dnia Bez Papierosa ✓ Zajęcia dotyczące uzależnienia od ćwiczeń fizycznych: diagnoza i mechanizmy kształtowania uzależnienia ✓ Zajęcia dotyczące uzależnienia od korzystania z Internetu: kiedy zaczyna się uzależnienie i jak powrócić do świata realnego ✓ Realizacja V edycji ogólnopolskiego programu edukacyjno-profilaktycznego <i>Ars, czyli jak dbać o miłość</i> 			
13. Inne zachowania ryzykowne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Omawianie zagrożeń związanych z szybka jazdą samochodem ✓ Ryzykowne zachowania seksualne i ich 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie, Rodzice

	<p>konsekwencje</p> <p>✓ Przekazywanie informacji odnośnie bezpiecznego korzystania z Internetu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja 		
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznavanie uczniów z przepisami prawnymi i konsekwencjami wynikającymi z nieprzestrzegania kodeksu ruchu drogowego ✓ Przedstawianie statystyk wypadków drogowych ze zwróceniem szczególnej uwagi na wiek osób kierujących pojazdami ✓ Dostarczenie uczniom rzetelnej wiedzy o biologii rozrodu człowieka, świadomym macierzyństwie, chorobach wenerycznych i sposobach zapobiegania im ✓ Przestrzeganie noszenia obowiązujących ubiorów ✓ Zajęcia informacyjne odnośnie ryzyka związanego z udostępnianiem danych osobowych w Internecie ✓ Zajęcia informacyjne odnośnie ryzyka związanego z udostępnianiem niewygodnych/ ośmieszających zdjęć w Internecie ✓ Przekazywanie informacji odnośnie instytucji świadczących pomoc ofiarom przemocy wirtualnej ✓ Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu ✓ Warsztaty <i>Ciemna strona internetu</i> we współpracy z Ośrodkiem Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Łukowie ✓ Uczestnictwo w ogólnopolskim projekcie <i>Bezpieczna Szkoła Cyfrowa- jesteśmy cyfrowo bezpieczni.</i> 				

--	--

IV Zdrowie: edukacja prozdrowotna i proekologiczna

Stare przysłowie mówi: *Kto zdrowia nie szanuje, ten na starość żałuje*. A czym właściwie jest to zdrowie? Według WHO *Zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwa, ale także stan pełnego, fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu* (dobrego samopoczucia). W obszarze III niniejszego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego omówiliśmy działania, jakie podejmuje szkoła, aby redukować zachowania, które mogą narazić na szwank zdrowie naszych uczniów. W tym rozdziale pragniemy natomiast wskazać na inicjatywy nastawione na promowanie zdrowego stylu życia, który pomoże naszym uczniom maksymalnie wykorzystać ich potencjał. Z badań przeprowadzonych przez Annę Marchewkę i Magdalenę Jungiewicz z Katedry Rehabilitacji Klinicznej Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie wynika, że aktywność fizyczna w młodym wieku znacząco wpływa na jakość życia w wieku starszym. Badani, którzy w młodości spędzali aktywnie czas z rodziną, cieszą się później lepszym zdrowiem, lepszą sprawnością w wykonywaniu umiarkowanych i intensywnych czynności dnia codziennego, lepszą sprawnością w pokonywaniu schodami kilku pieter oraz należą do grupy najlepiej wyedukowanych osób. Równie ważny jest sposób odżywiania się młodzieży, gdyż niedobory witamin czy poszczególnych składników odżywczych w znaczący sposób przyczyniają się do obniżenia sprawności umysłowej. Nie zapominamy także o roli, jaką odgrywają umiejętności społeczne w osiągnięciu dobrego samopoczucia przez

młodego człowieka. Naszym zdaniem prozdrowotne nawyki w sferze fizycznej, psychicznej i społecznej to klucz do wychowanie skutecznego i szczęśliwego człowieka dorosłego.

W Zespole Szkół Nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie zwracamy również uwagę na dbałość o ekologię. Planeta Ziemia to nasze wspólne dobro i wspólnie musimy o nią dbać, aby jak najdłużej cieszyć się czystym powietrzem, wodą i urodzajną glebą.

Szczegółowe działania w zakresie wspierania obszaru IV Zdrowie: edukacja prozdrowotna i proekologiczna obrazuje poniższa tabela:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin oraz częstotliwość	Odbiorcy
14. Wpieranie zachowań mających na celu zachowanie zdrowia fizycznego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozpowszechnianie informacji odnośnie chorób cywilizacyjnych ✓ Promowanie zdrowego stylu życia 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco 	Uczniowie, Rodzice
	<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizowanie szkolnych zawodów sportowych i rekreacyjnych ✓ Obchody Ogólnopolskiego Dnia Sportu na Orliku ✓ Współpraca z Łukowskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji ✓ Wyrabianie nawyku aktywności fizycznej i propagowanie zdrowego stylu życia ✓ Profilaktyka FAS - Alkoholowego Zespołu Płodowego 			

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Profilaktyka WCN- Wady Cewy Nerwowej ✓ Profilaktyka chorób nowotworowych ✓ Obchody <i>Dnia dawcy szpiku kostnego i komórek macierzystych</i> ✓ Obchody <i>Światowego Dnia Rzucania Palenia</i> ✓ Realizacja ogólnopolskiego programu profilaktycznego <i>Wybierz życie. Pierwszy krok</i> ✓ Organizacja <i>IV Szkolnego Dnia Zdrowia</i> ✓ Obchody <i>Światowego Dnia Bez Papierosa</i> ✓ Zachęcanie do aktywnego wypoczynku ✓ Organizowanie zajęć/konkursów dotyczących zdrowego odżywiania się ✓ Współpraca ze specjalistami z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łukowie ✓ Realizacja V edycji ogólnopolskiego programu edukacyjno-profilaktycznego <i>Ars, czyli jak dbać o miłość</i> 			
<p>15. Udzielanie pomocy psychologicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomoc uczniowi w przezwyciężaniu problemów osobistych i szkolnych ✓ Objęcie opieką indywidualną uczniów mających trudności adaptacyjne w sferze kontaktów społecznych, zagrożonych patologią, mających trudną sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	<p>Uczniowie</p>

	<p>bytowa</p> <p>✓ Wspieranie zainteresowań uczniów i ich samorozwoju</p>			
	<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozmowy indywidualne (diagnostyczne i terapeutyczne) z uczniami ✓ Udzielanie wsparcia psychologicznego ✓ Trening inteligencji emocjonalnej (nazywanie, rozumienie i ekspresja emocji adekwatna do sytuacji) ✓ Praca z uczniami depresyjnymi ✓ Praca z uczniami lękowymi i nieśmiałymi ✓ Praca z obniżoną samooceną ✓ Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów interpersonalnych ✓ Treningi motywacyjne ✓ Pomoc w znalezieniu (odkryciu) zainteresowań ✓ Pomoc w rozwijaniu osobistej skuteczności ✓ Pomoc w podejmowaniu odpowiedzialnych wyborów życiowych związanych ze zdrowiem swoich i innych, identyfikacji własnych problemów i podejmowania działań ich rozwiązania 			
16. Promowanie zachowań proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podkreślanie wagi działań ekologicznych ✓ Pokazywanie, w jaki sposób człowiek zależy od 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie, Rodzice

	środowiska	przedmiotów		
	<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dbanie o czystość i estetykę terenu szkoły ✓ Uczestniczenie w 24 edycji akcji <i>Sprzątanie świata- Polska</i> pod hasłem <i>Nie ma śmieci – są surowce</i> ✓ Zorganizowanie Olimpiady Wiedzy Ekologicznej ✓ Obchody <i>Światowego Dnia Ziemi</i> ✓ Przeprowadzenie konkursu ekologicznego z j. angielskiego ✓ Prowadzenie zajęć dydaktycznych podkreślających wagę zachowań proekologicznych ✓ Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Ochrony Środowiska w Lublinie 			

Ewaluacja programu:

Ewaluacja programu dokonywać będzie się raz w roku następującymi sposobami:

- Rozmowy z uczniami, nauczycielami, pracownikami szkoły i rodzicami
- Bieżąca analiza wyników nauczania
- Analiza frekwencji
- Ankiety ewaluacyjne przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli i rodziców
- Analiza dokumentacji szkolnej
- Sprawozdania z realizacji działań wychowawczo-profilaktycznych
- Sprawozdania z realizacji planu pracy wychowawczo-profilaktycznej na dany rok szkolny

- Kontrolowanie organizacji i przebiegu imprez i uroczystości szkolnych
- Sprawdzanie organizacji wycieczek szkolnych (karty wycieczek, wpisy do dziennika itp.)
- Spotkania z rodzicami w ramach wywiadówek i indywidualnych rozmów (tematyka zebrań, frekwencja, informacje o postępach uczniów i działaniu szkoły)
- Nadzorowanie organizacji zajęć pozalekcyjnych (plany pracy, dzienniki)
- Systematyczne prowadzenie szkolnej strony internetowej
- Systematyczne prowadzenie szkolnej kroniki

Załączniki:

Nr 1 Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych

Nr 2 Kalendarz uroczystości i imprez szkolnych 2017/2018

Nr 3 Harmonogram konkursów 2017/2018

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany przez zespół w składzie:

Bogumiła Szaszko – psycholog szkolny

Liliana Kołodyńska - pedagog szkolny

Zespół Wychowawców

Przedstawiciele Rady Rodziców